

Notícies

A continuació es destaquen diversos actes i esdeveniments rellevants relacionats amb l'ESCRBCC durant el curs 2021-2022. Cal dir que durant aquest curs acadèmic l'ESCRBCC ha celebrat el 30è aniversari de la seva creació, que va tenir lloc el 25 de novembre de 1991.

Miquel Mirambell Abancó. Director de l'ESCRBCC.
mmirambe@xtec.cat

Data de redacció: 26 de maig 2022

Conferència inaugural del curs 2021-2022 a càrrec de la conservadora-restauradora M. Carme Balliu Badia

El 25 de novembre de 2021 va tenir lloc la conferència inaugural del curs acadèmic 2021-2022 a càrrec de la conservadora-restauradora M. Carme Balliu Badia, actualment responsable de l'Àrea de conservació-restauració de document, obra sobre paper i fotografia, al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC).

M. Carme Balliu Badia és llicenciada en Geografia i Història en l'especialitat d'Història de l'Art per la Universitat de Barcelona (1992), diplomada en Conservació i Restauració de Document Gràfic per l'ESCRBCC (1997), graduada en Conservació i Restauració de Béns Culturals en l'especialitat de Document Gràfic per l'ESCRBCC (2015) i màster en Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic per l'ESCRBCC (2020).

Anteriorment, ha treballat com a professional autònoma amb laboratori propi de conservació-restauració de patrimoni gràfic i documental, realitzant projectes per a diferents entitats públiques i privades com el MNAC, MACBA, CCCB, CRBMC, Museu del Disseny de Barcelona, CaixaBank i la Fundació Miró, entre d'altres.

També és autora de diversos articles dins l'àmbit de la conservació-restauració i ha estat docent en diversos cursos de formació com el *Màster en Peritatge, Avaluació i Anàlisi d'Obres d'Art* (UdL) i el *Màster en Patrimoni. Especialitat en Patrimoni Cultural i Patrimoni Natural* (UdG).

La lliçó inaugural portava per títol "Conservació-restauració de patrimoni gràfic i documental. De la formació a la pràctica professional, amb nous reptes de futur" i va servir per inaugurar el 30è aniversari de la creació de l'ESCRBCC, que va tenir lloc el 25 de novembre de 1991.

Aquesta conferència va servir també per inaugurar un curs en el qual s'han matriculat 165 estudiants repartits de la següent manera: 133 estudiants al Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals, 13 estudiants al Màster de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic (2a edició) i 19 estudiants al Curs d'adaptació de l'antiga titulació a l'actual Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals (8a edició). ■

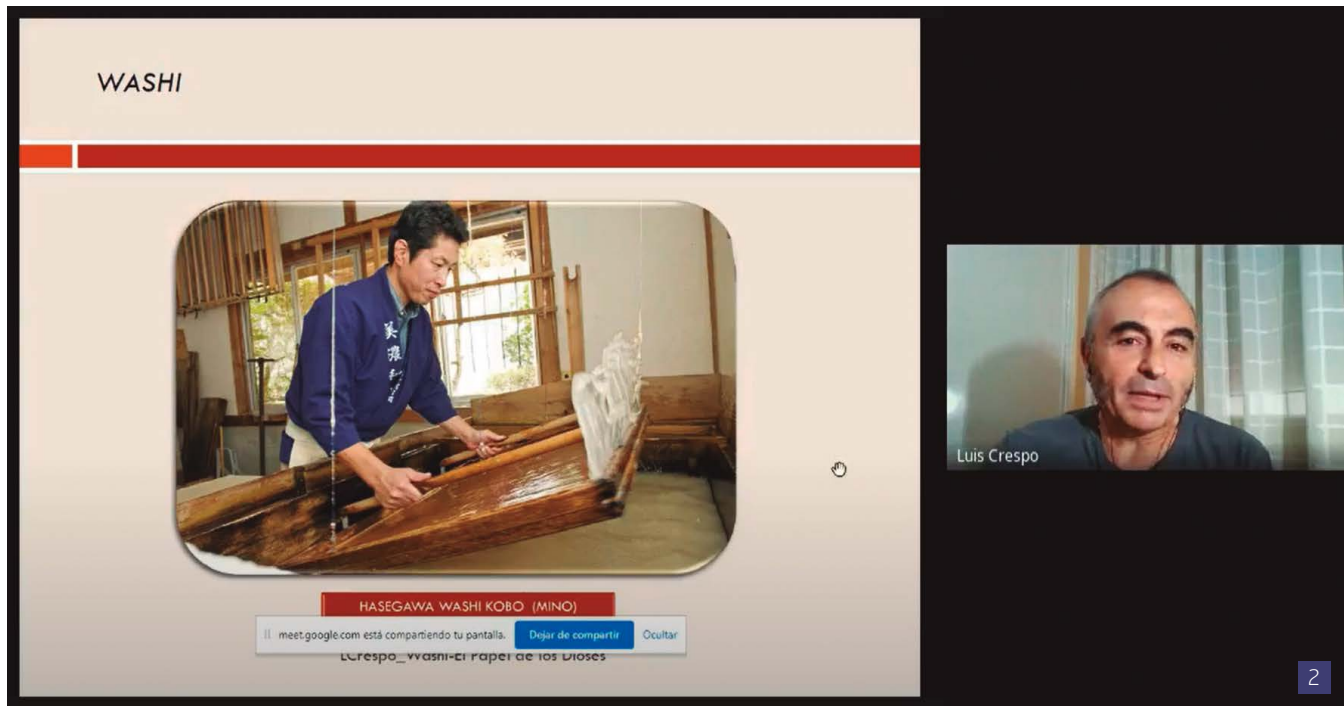

[1] La conservadora-restauradora M. Carme Balliu Badia signant en el llibre d'honor de l'ESCRBCC després de la conferència inaugural (Fotografia: ESCRBCC).

Presentació del número 20 de la revista *Unicum*

[2] El conservador-restaurador Luis Crespo Arcá durant la presentació del número 20 de la revista *Unicum* (Fotografia: ESCRBC).

El dijous 28 d'octubre de 2021 va tenir lloc la presentació del número 20 de la revista *Unicum*. L'acte es va celebrar en línia i va ser presentat per Verónica Ramírez, directora de la revista *Unicum*, i per Miquel Mirambell, director de l'ESCRBC, i va comptar amb una conferència sobre "Washi, el paper dels déus. Notes sobre la seva història, naturalesa i usos en conservació i restauració" a càrrec de Luis Crespo Arcá, conservador-restaurador de béns culturals, especialitzat en patrimoni bibliogràfic i documental de la Biblioteca Nacional de Espanya. La conferència correspon a un dels articles publicats a la revista.

A més d'aquest estudi, la revista compta amb quatre articles més redactats per Keti Nikolaeva, Berta Blasi, Elisa María Díaz, Montse Puigdevall, Glòria Palomares, Xènia Aymerich i Marina Rull. Finalment, també inclou quatre articles elaborats a partir dels treballs finals de grau i de màster de quatre estudiants de l'ESCRBC del curs 2019-2020: Irene García Alonso, Èlia López Reguant, Eva Planells Torrents i M. Carme Balliu Badia. Així com, un recull de les notícies i esdeveniments més destacats que van tenir lloc a l'ESCRBC durant el curs 2020-2021. ²

Pràctiques en institucions

En els programes formatius de l'ESCRBCC hi ha quatre assignatures de pràctiques en institucions. D'una banda, dues assignatures obligatòries: "Pràctiques externes" de 4t curs del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals (6 crèdits ECTS) i "Pràctiques externes" del Màster de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic (12 crèdits ECTS). D'altra banda, dues assignatures optatives: "Formació Pràctica Complementària I" (3 crèdits ECTS) i "Formació Pràctica Complementària II" (3 crèdits ECTS) de 3r i 4t curs del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals, respectivament.

Durant el curs 2021-22 s'han gestionat un total de 95 pràctiques en 42 institucions diferents: 49 pràctiques optatives en el marc de les assignatures "Formació Pràctica Complementària I" (26 alumnes) i "Formació Pràctica Complementària II" (23 alumnes) del Grau. D'altra banda, s'han fet 34 pràctiques obligatòries en el marc de l'assignatura "Pràctiques externes" de 4t curs del Grau i 12 pràctiques en el Màster en Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic.

Per poder portar a terme totes aquestes pràctiques, l'ESCRBCC té signats 53 convenis de col·laboració amb diverses institucions, que s'han d'anar renovant periòdicament. Enguany s'han renovat o signat per primera vegada 13 convenis interinstitucionals, concretament amb la Catedral de Barcelona, el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC), l'Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat, el Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, el Museu Episcopal de Vic, el Museu Etnogràfic de Ripoll, l'Organisme autònom local de patrimoni Víctor Balaguer, l'Ajuntament de Bolvir, el Museu d'Arqueologia de Catalunya, l'Ajuntament de Vilassar de Mar, el Consorci del Patrimoni de Sitges, el Grup de Recerca del Quaternari amb seu social a Castelldefels i el Consorci del Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa.

Algunes d'aquestes pràctiques es fan sota formats molt diversos, com per exemple les pràctiques de conservació i restauració de pintura a l'ermita de Sant Roc de Vilafranca (Castelló) que es van fer durant l'estiu de 2021 en el marc de les assignatures de Formació Pràctica Complementària.

[3] El professor Àlex Lorenz Bernad juntament amb els estudiants Imma Badosa, Sara Luna Baunard, Sara Corredera, Meritxell Garcia, Myriam Grau, David Lázaro, Meritxell Rodríguez, Judit Roquet, Lorena Sánchez i Elena Torrents durant el procés de conservació-restauració de les pintures murals de l'ermita de Sant Roc de Vilafranca (Fotografia: ESCRBCC).

En aquesta ocasió hi van participar estudiants de 3r curs de l'especialitat de conservació i restauració de pintura de l'ESCRBCC, sota la direcció del professor Àlex Lorenz Bernad, i van consistir en la intervenció a les pintures murals de l'esmentada ermita, probablement executades a finals del segle XVIII. 3

Mobilitat internacional

[4] L'estudiant Isabella Soligo Gama durant les pràctiques del Màster de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic realitzades a la Fundació Calouste Gulbenkian de Lisboa (Fotografia: ESCRBC)

Després de l'aturada del programa Erasmus a causa de la pandèmia de la Covid-19, durant el curs acadèmic 2021-2022, l'ESCRBC ha continuat amb l'intercanvi d'estudiants i docents dins del Programa Erasmus. Així, doncs, durant aquest curs s'ha fet una estada d'estudis a la Pallas University of Applied Sciences de Tartu (Estònia) per part d'una estudiant de l'ESCRBC i, d'altra banda, 11 estudiants de l'ESCRBC han fet estades de pràctiques de mobilitat internacional en cinc països diferents, concretament 8 estades per a estudiants del Grau de Conservació i Restauració de Béns Culturals i 3 estades per a estudiants del Màster de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic.

Les tres estades de pràctiques de Màster han estat a la Fundació Calouste Gulbenkian de Lisboa, a l'empresa LUPA de Lisboa i a l'Arxiu Municipal de Lisboa (Portugal), mentre que les vuit estades de pràctiques del Grau han estat a l'Istituto Europeo del Restauro d'Ischia (Itàlia), a l'Atelier Nouvelle Tendence de París (França), al Monestir Strahov de Praga (República Txeca), a la Biblioteca Nacional d'Atenes (Grècia), a l'empresa Samthiago Atelier de Castro Verde (Portugal) i al Museu de Lourinhã (Portugal).

Pel que fa al personal docent de l'ESCRBC, s'han realitzat dues mobilitats d'observació. Així doncs, la professora Sílvia Franch Pagès s'ha desplaçat a Lisboa per fer el seguiment i observació a les tres estudiant de màster que treballaven a la Fundació Calouste Gulbenkian, a l'empresa LUPA i a l'Arxiu Municipal de Lisboa, mentre que la professora Carolina Biasi Pascual s'ha desplaçat a Atenes per fer el seguiment a l'estudiant del grau que feia les pràctiques a la Biblioteca Nacional d'aquesta ciutat.

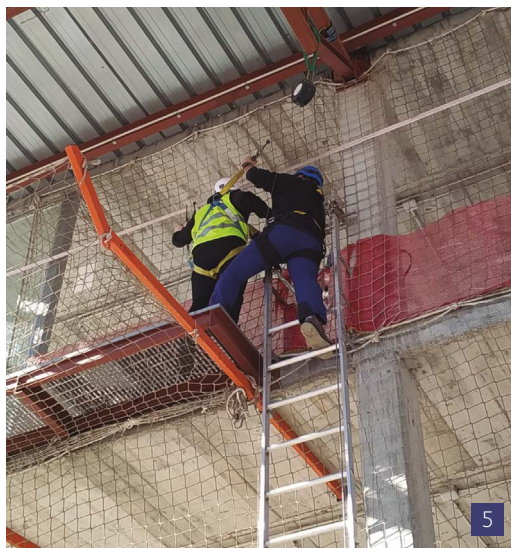
Finalment en la modalitat d'*incoming*, ha fet una estada a l'ESCRBC un professor de la Pallas University of Applied Sciences de Tartu (Estònia) i és previst que dos membres del Personal d'Administració i Serveis de la University of West Attica d'Atenes (Grècia) facin una estada a finals de maig i durant el mes de juny a l'ESCRBC. ⁴

Formació complementària

Com cada curs acadèmic, al llarg del curs 2021-2022 s'han organitzat cursos de formació complementària per tal d'aprofundir en alguns aspectes curriculars dels programes formatius. Així, doncs, d'una banda, entre el 24 i el 31 de gener de 2022 l'ESCRBCC ha organitzat quatre cursos oficials i homologats de Prevenció de Riscos Laborals en Conservació-Restauració. Aquests cursos són necessaris per treballar en conservació-restauració i els ha impartit la Fundación Laboral de la Construcción. Constaven d'un primer bloc de prevenció de riscos laborals de l'ofici de Conservador-Restaurador, de 20 hores, i d'un segon bloc de Procediments i Tècniques de Treballs en Alçada, de 8 hores. Les classes teòriques s'han dut a terme a l'ESCRBCC i les classes pràctiques a la seu de la Fundación Laboral de la Construcción, a Badalona. Els cursos han estat tot un èxit de participació amb 32 inscrits, de manera que s'ha previst una segona edició que s'impartirà entre el 14 i el 21 de juny de 2022.

D'altra banda, l'ESCRBCC s'ha involucrat en el nou projecte de digitalització 3D del patrimoni cultural català de la Generalitat de Catalunya conegut amb el nom de Giravolt. Així, doncs, el 17 de novembre de 2022 es va celebrar una xerrada informativa sobre aquest projecte a càrrec d'Albert Sierra, i posteriorment entre el 31 de gener i el 4 de febrer de 2022 es va realitzar a l'ESCRBCC un curs de digitalització en 3D de patrimoni, dins del projecte Giravolt, desenvolupat per l'Agència Catalana del Patrimoni. El curs fou impartit pels conservadors-restauradors Aleix Barberà i Jaime Salguero, amb la voluntat d'aprofundir en les competències digitals que han d'assolir els futurs conservadors-restauradors de béns culturals.

Finalment, l'ESCRBCC té prevista l'execució de dos cursos més. El primer curs és sobre el mètode de neteja aquós aplicat a material arqueològic: buffers, quelants i gels. Aquest curs serà impartit a l'ESCRBCC per la professora Sílvia Marín Ortega a finals de juny i principis de juliol. Mentre que el segon curs ha estat coorganitzat per l'ESCRBCC i l'Escola d'Art Llotja de Barcelona i es

[5] Un estudiant de l'ESCRBCC durant el curs de formació complementària sobre Prevenció de Riscos Laborals en Conservació-Restauració coorganitzat per l'ESCRBCC i la Fundación Laboral de la Construcción (Fotografia: ESCRBCC).

[6] Cartell publicitari del Taller de serigrafia artística coorganitzat per l'ESCRBCC i l'Escola d'Art i Disseny Llotja de Barcelona (Fotografia: ESCRBCC).

Del 27 de juny a l'1 de juliol de 2022, de 9 a 15 h.
Professora: Pepa Busqué
100 € alumnes i exalumnes de l'ESCRBCC i socis CRAC.
110 € altres alumnes.
Contacte i inscripcions: cursosescrbcc@gmail.com
Lloc d'impartició: EA Llotja: C. Pare Manyànet 38, 08027 Barcelona

Organitzen:

LOTJA Escola d'Art i Disseny

tracta d'un taller de serigrafia artística destinat a tots els estudiants i professionals que vulguin aprofundir en aquestes competències artístiques. El curs es preveu celebrar a la Llotja Escola d'Art i Disseny i serà impartit per la professora Pepa Busqué entre el 27 de juny i l'1 de juliol de 2022. [5] i [6]

Relació amb l'entorn

[7] Vista general de la pintura mural executada dins del projecte *TIME: muralisme, conservació i el pas del temps*.

[8] L'artista Franco Fasoli durant l'execució de la pintura mural dins del projecte *TIME: muralisme, conservació i el pas del temps* (Fotografies: ESCRBC).

Pel que fa a l'àmbit social i de vinculació de l'ESCRBCC amb el seu entorn més immediat, l'ESCRBCC participa en diversos projectes. Enguany destaca la participació en el projecte *TIME: muralisme, conservació i el pas del temps*. Es tracta d'un projecte impulsat pel Pla de Barris de l'Ajuntament de Barcelona, consistent en una intervenció pictòrica a la paret del recinte exterior de l'ESCRBCC. La pintura mural fou executada entre el 21 i el 25 de juny de 2021 per l'artista Franco Fasoli i va comptar amb la participació de 10 estudiants de l'ESCRBCC coordinats pels professors Àlex Prunés Bosch i Àlex Lorenz Bernad. Els alumnes van col·laborar en el projecte recollint informació de caràcter tècnic, registrant el procés i entrevistant l'artista, per tal de posar les bases per al seguiment que es farà del mural al llarg del temps.

D'altra banda, l'ESCRBCC també participa en altres iniciatives del districte de Nou Barris de la ciutat de Barcelona, en el qual està ubicada l'escola, com per exemple el projecte 9BarrisTech o les primeres jornades d'educació postobligatòria al districte de Nou Barris celebrades l'abril de 2022. [7](#) i [8](#)

Participació de l'ESCRBCC en el Saló de l'Ensenyament 2022

Entre el 16 i el 20 de març de 2022 l'ESCRBCC ha participat en el Saló de l'Ensenyament de Barcelona en un estand compartit amb l'ESDAPC i l'ESMUC. Tot s'ha desenvolupat segons el previst i amb un èxit considerable de persones que han visitat l'estand, interessades en les titulacions que s'imparteixen a l'ESCRBCC. Cal destacar la importància que aquest esdeveniment s'hagi pogut realitzar novament després del parèntesi de la pandèmia, que no permeté l'edició presencial els anys 2020 i 2021.

[9] Detall de l'estand de l'ESCRBCC durant el Saló de l'Ensenyament 2022 celebrat a Barcelona entre el 16 i el 20 de març de 2022 (Fotografia: ESCRBCC).

9

L'ESCRBCC ha estat escollida com a vocal de la Junta Directiva d'ACESEA

[10] Les directores i els directors dels centres superiors assistents a l'assemblea d'ACESEA després de la votació per renovar parcialment la junta directiva d'aquesta institució (Fotografia: ESCRBCC).

El passat 6 de maig de 2022 es va celebrar una assemblea extraordinària d'ACESEA (Asociación Española de Centros Superiores de Enseñanzas Artísticas) a l'Escuela Superior de Canto de Madrid. Durant el transcurs d'aquesta assemblea es va renovar parcialment la junta directiva i es van escollir cinc càrrecs nous: la presidència i quatre vocalies (dos vocals d'Arts Escèniques i dos vocals d'Arts Plàstiques).

ACESEA està formada per 59 centres superiors de l'estat espanyol en els quals s'imparteixen estudis d'ensenyaments artístics superiors, agrupats en tres especialitats: Música (25 centres), Arts Plàstiques (20 centres) i Arts Escèniques (14 centres).

Després de les votacions, els nous càrrecs varen recaure en Pablo Iglesias Simón (director de la Real Escuela Superior de Arte Dramático de Madrid), en Raquel Jurado (directora de l'Escuela Superior de Arte Dramático de Córdoba), en Sonia Murcia (directora de l'Escuela Superior de Arte Dramático de Murcia), en Esti Iregi (directora de l'Escuela de Arte y Superior de Diseño i Arte de Euskadi) i en Miquel Mirambell (director de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya). [10]

Bases per a la publicació d'un article

La temàtica dels articles publicats a la revista *Unicum* ha d'estar relacionada directament o parcial amb la conservació i restauració de béns culturals.

L'article ha de ser inèdit. En el mateix enviament de l'article, caldrà adjuntar un escrit on es manifesti explícitament que l'article és original, que no ha estat enviat ni està essent valorat per a la publicació posterior en cap altra revista. En aquest mateix escrit caldrà que consti que tots els autors estan d'acord amb la publicació de la versió enviada a la revista *Unicum*. Caldrà que consti el nom complet dels autors i el seu telèfon i mail de contacte.

NORMES GENERALS

- Pot tenir una extensió màxima escrita de 15 pàgines (en un format Word amb tipografia Times New Roman, 12, amb interlineat senzill, a més de les notes al peu de pàgina i la bibliografia, si n'hi ha). Caldrà entregar el text en un fitxer a part de la documentació gràfica.
- A més del títol, cal fer constar el nom complet del/dels autor/s, la titulació acadèmica i el càrrec en el lloc de treball o institució a què pertany, així com també l'adreça de correu electrònic (o web) que prefereix que sigui publicada a l'article.
- Cal adjuntar un paràgraf breu introductor i d'un màxim de 6 línies d'extensió, que serà traduït a l'anglès.
- Cal fer constar un màxim de 6 paraules clau.
- El text s'ha de lliurar en català o en castellà (si és possible en ambdues llengües, millor), o serà traduït pel nostre equip de redacció.
- Quan s'anomeni un producte que sigui marca registrada, caldrà fer-ho constar al text. (®)
- Es poden incloure citacions bibliogràfiques a les notes al peu de pàgina o al final del text, que seguiran en ambdós casos la mateixa normativa que s'explica en l'apartat següent. Les citacions bibliogràfiques incloses a les notes al peu de pàgina no es tornaran a referenciar en la bibliografia final.
- L'article i la documentació gràfica cal lliurar-los en format informàtic (CD, DVD, a partir d'un servei d'emmagatzematge d'arxius en línia, com Dropbox, o mitjançant un servei de transferència d'arxius informàtics per Internet, com WeTransfer).
- Com a autor/a d'un treball de caire científic s'haurà d'afegir a les dades personals (nom i cognoms, e-mail, afiliació institucional, formació...) el codi ORCID (codi numèric que permet identificar els investigadors). Aconseguir el codi ORCID és molt senzill: cal anar a la pàgina orcid.org i seguir tres passes; a continuació l'envien per e-mail i, per tant, ja es pot incloure a totes les seves publicacions.
- Un cop rebut l'article es notificarà la seva acceptació, rebuig o proposta de modificació.
- Els articles rebuts seran supervisats per l'equip de redacció que es reserva la possibilitat de fer petites correccions i/o modificacions d'estil durant el procés de correcció.
- La recepció d'articles està oberta tot l'any, però la edició es tanca a finals del mes de desembre.

NORMES PER A LA DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

- La documentació gràfica s'ha de referenciar al text amb el número corresponent de la imatge.
- El text dels peus de fotografia ha d'anar al final del text de l'article, amb la numeració corresponent a cada fotografia i caldrà que consti el nom de l'autor de la imatge en cada una.
- La documentació gràfica numerada s'adjuntarà en fitxers independents (no integrada al text), cal que sigui en format digital (tif, amb una resolució mínima de 300 dpi), i procurant que tinguin bona qualitat (enfocament, enquadrament, nitidesa...). Igualment, si es tracta d'imatges escanejades caldrà que tinguin una resolució mínima de 300 dpi i una mida d'uns 15 x 10 cm, ja sigui en format TIF o JPG.
- Cal adjuntar una imatge vertical en format digital (tif), de la millor resolució i qualitat possible, tenint en compte que anirà a plana completa al principi de l'article, de 300 dpi mínim i una mida d'uns 30 x 22 cm.
- *Unicum* es reserva el dret de rebuïjar les imatges que no tinguin una bona qualitat o resolució per a la seva publicació.

PAUTES PER A LA PUBLICACIÓ DEL MATERIAL EXTRA DE VÍDEO

- Lliurar en format MP4s o MOV (H.264 codec amb), o com a arxius FLV quan tenen un canal alfa.
- Comprovar que sigui un dels formats anteriors, i que no sigui massa gran (amb la conversió del vídeo a un FLV sovint serà molt més petit).
- Els vídeos haurien de tenir menys de 100 MB i no haurien de sobrepassar els 5 minuts de durada.

NORMES PER A CITACIONS BIBLIOGRÀFIQUES

Tant si es tracta de la **bibliografia** del final de l'article, com d'una **nota al peu de pàgina**, s'haurà de seguir el següent model de citació. Hi ha cinc models, per si es tracta d'un **llibre**, d'un **part d'un llibre**, d'un **part d'una col·lecció**, d'un **article de revista** o d'un **document en línia**:

LLIBRES:

COGNOM, Nom. *Títol*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines. Núm ISBN

Exemple:

COLL, P. *El parlar del Pallars*. Barcelona: Empúries, 1991, p. 120-122. ISBN 84-7596-278-5

PARTS DE LLIBRE:

COGNOM, Nom. "Títol de la part de la monografia". A: COGNOM, Nom. *Títol*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines. Núm ISBN

Exemple:

BERNA I XIRGO, J. "Els documents notorials en català i la seguretat jurídica en les traduccions". A: MONZÓ, E. (ed.). *Les plomes de la justícia: La traducció al català dels textos jurídics*. Barcelona: Pòrtic, 2006, p. 89-98. ISBN 84-9809-010-5

- En el cas que només s'hagi consultat un dels volums d'una obra, s'ha de fer constar després de la menció del títol mitjançant l'abreviatura Vol. i el número del volum en xifres aràbigues.

Exemple:

SOLÀ, J., dir. [et al.]. *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 3. Barcelona: Empúries, 2002. ISBN 84-7596-909-7

- Quan un volum té un títol propi, s'escriu en cursiva a continuació de la indicació de volum, seguida de dos punts.

Exemple:

HERNÁNDEZ CARDONA, F.X. *Història militar de Catalunya: aproximació diàctica*. Vol. 2. *Temps de conquesta*. Barcelona: Rafael Dalmau, 2002. ISBN 84-232-0655-6

PARTS DE COL·LECCIÓ:

COGNOM, Nom. *Títol*. Lloc d'edició: Editorial, any, pàgines. (Col·lecció; núm.) Núm ISBN

Exemple:

ESCARDINO BENLLOCH, A.; BERNA PRATS, À. *Introducció a l'enginyeria dels reactors químics*. València: Universitat de València, 2003, p. 56-62. (Educció. Materials; 67) ISBN 84-370-569-1

ARTICLES DE REVISTA:

COGNOM, Nom. "Títol de l'article". *Títol de la revista*. Lloc d'edició: Núm. vol. (any), núm. de l'exemplar, pàgines (cal indicar la primera i la darrera pàgina de l'article, separades amb un guió). Número d'ISSN (opcional)

Exemple:

SCULLEN, M. E. "Les dictionnaires français: un lieu privilégié du sexisme?". *Cahiers de lexicologie*. París: Vol. 83 (2003), núm. 2, p. 153-172. ISSN: 0007-9871

DOCUMENTS EN LÍNIA:

Representació: COGNOM, Nom. *Títol* [En línia]. Edició o versió. Lloc de publicació: editorial o distribuïdora, any de publicació. -adreça web (extensió màxima d'una línia de text, per tal que no hi hagi cap partició) > [Consulta:].

Exemple:

EUROPEAN COMMISSION. TRANSLATION SERVICE. *Eurodicautom* [En línia]. [S.l.]: European Commission, 2004. -<http://europa.eu.int/eurodicautom/> Controller > [Consulta: 22 setembre 2004].

Unicum

Bases para la publicación de un artículo

La temática de los artículos publicados en la revista *Unicum* debe estar relacionada directa o parcialmente con la conservación y restauración de bienes culturales.

El artículo debe ser inédito. En el mismo envío del artículo, se deberá adjuntar un escrito donde se manifieste explícitamente que el artículo es original, que no ha sido enviado ni está siendo valorado para la publicación posterior en otra revista. En este mismo escrito deberá constar que todos los autores están de acuerdo con la publicación de la versión enviada a la revista *Unicum*. Deberá constar el nombre completo de los autores y su teléfono y mail de contacto.

Unicum es una publicación anual sin ánimo de lucro que trata temas relacionados con la conservación y restauración de los bienes culturales, el patrimonio y las disciplinas afines; se realiza con las aportaciones de profesionales del mundo de la conservación-restauración y del patrimonio, de profesores, de alumnos y de ex-alumnos de la ESCRBCC.

Unicum es una revista abierta a todas las opiniones, pero no se hace responsable de los contenidos firmados por los respectivos autores, que serán los únicos responsables, así como también de los permisos de reproducción de los materiales de terceros que contengan.

La revista *Unicum* publicará artículos que sean originales e inéditos. La presentación de originales implica la cesión del derecho de publicarlos tanto en la versión impresa como en la electrónica. La dirección se reserva el derecho de editar total o parcialmente cualquier material enviado.

Evaluadores externos: Antes de la aceptación definitiva por parte del Consejo de redacción, los originales serán sometidos a revisión por parte de expertos (peer review), que elaborarán un informe escrito.

NORMAS GENERALES

- Puede tener una extensión máxima escrita de 15 páginas (en un formato Word con tipografía Times New Roman, 12, con interlineado sencillo, además de las notas a pie de página y la bibliografía, si la hay). Se deberá entregar el texto en un fichero aparte de la documentación gráfica.
- Además del título, debe constar el nombre completo del/los autor/es, la titulación académica y el cargo en el puesto de trabajo o institución a la que pertenece, así como la dirección de correo electrónico (o web) que prefiere que sea publicada en el artículo.
- Se debe adjuntar un párrafo breve introductorio de un máximo de 6 líneas de extensión, que será traducido al inglés.
- Se deben hacer constar un máximo de 6 palabras clave.
- El texto debe entregarse en catalán o en castellano (si es posible en ambas lenguas, mejor) o será traducido por nuestro equipo de redacción.
- Cuando se mencione un producto que sea marca registrada, se hará constar en el texto. (®)
- Se pueden incluir citas bibliográficas en las notas a pie de página o al final del texto, que seguirán en ambos casos la misma normativa que se explica en el apartado siguiente. Las citas bibliográficas incluidas en las notas a pie de página no se volverán a referenciar en la bibliografía final.
- El artículo y la documentación gráfica deben entregarse en formato informático (CD, DVD, a partir de un servicio de almacenamiento de archivos en línea, como Dropbox, o mediante un servicio de transferencia de archivos informáticos por Internet, como WeTransfer).
- Como a autor/a de un trabajo de tipo científico se deberá añadir a los datos personales (nombre y apellidos, e-mail, afiliación institucional, formación...) el código ORCID (código numérico que permite identificar a los investigadores). Conseguir el código ORCID es muy sencillo: basta con ir a la página orcid.org y seguir tres pasos: a continuación, lo envían por e-mail y, por lo tanto, ya se puede incluir en todas sus publicaciones.
- Una vez recibido el artículo se notificará su aceptación, rechazo o propuesta de modificación.
- Los artículos recibidos serán supervisados por el equipo de redacción que se reserva la posibilidad de realizar pequeñas correcciones y/o modificaciones de estilo durante el proceso de corrección.
- La recepción de artículos está abierta todo el año, pero la edición se cierra a finales del mes de diciembre.

NORMAS PARA LA DOCUMENTACIÓN GRÁFICA

- La documentación gráfica debe referenciarse en el texto con el número correspondiente de la imagen.
- El texto de los pies de fotografía debe ir al final del texto del artículo, con la numeración correspondiente a cada fotografía y deberá constar el nombre del autor de la imagen en cada una.
- La documentación gráfica numerada se adjuntará en ficheros independientes (no integrada en el texto), en formato digital (tif, con una resolución mínima de 300 dpi), y procurando que tengan buena calidad (enfoque, encuadre, nitidez...). Igualmente, si se trata de imágenes escaneadas deben tener una resolución mínima de 300 dpi y una medida, por ejemplo, de unos 15 x 10 cm, ya sea en formato TIF o JPG.
- Se debe adjuntar una imagen vertical en formato digital (tif), de la mejor resolución y calidad posible, teniendo en cuenta que irá a página completa al principio del artículo, de 300 dpi mínimo y una medida de unos 30 x 22 cm.
- *Unicum* se reserva el derecho de rechazar las imágenes que no tengan una buena calidad o resolución para su publicación.

PAUTAS DE LA PUBLICACIÓN DEL MATERIAL EXTRA DE VIDEO

- Entregar en formato MP4s o MOV (H.264 codec amb), o como archivos FLV cuando tienen un canal alfa.
- Comprobar que sean uno de los formatos anteriores, y que no sean demasiado grandes (con la conversión del vídeo a un FLV a menudo será mucho más pequeño).
- Los vídeos tendrán que tener menos de 100 MB y no tendrán que sobrepasar los 5 minutos de duración.

NORMAS PARA CITAS BIBLIOGRÁFICAS EN LOS ARTÍCULOS

Tanto si se trata de la **bibliografía** del final del artículo, como de una **nota a pie de página**, se deberá seguir el siguiente modelo de citación. Hay cuatro modelos, por si se trata de un **libro**, de una **parte de un libro**, de un **artículo de revista** o de un **documento en línea**:

LIBROS:

APELLIDO, Nombre. *Título*. Lugar de edición: Editorial, año, páginas. Nº ISBN

Ejemplo:

COLL, P. *El parlar del Pallars*. Barcelona: Empúries, 1991, p. 120-122. ISBN 84-7596-278-5

PARTES DE LIBRO:

APELLIDO, Nombre. "Título de la parte de la monografía". En: APELLIDO, Nombre. *Título*. Lugar de edición: Editorial, año, páginas. Nº ISBN

Ejemplo:

BERNA I XIRGO, J. "Els documents notarialds en català i la seguretat jurídica en les traduccions". A: MONZÓ, E. (ed.). *Les plomes de la justícia: La traducció al català dels textos jurídics*. Barcelona: Pòrtic, 2006, p. 89-98. ISBN 84-9809-010-5

- En el caso que sólo se haya consultado uno de los volúmenes de una obra, se debe hacer constar después de la mención del título mediante la abreviatura Vol. y el número del volumen en numeración arábiga.

Ejemplo:

SOLÀ, J., dir. [et al.]. *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 3. Barcelona: Empúries, 2002. ISBN 84-7596-909-7

- Cuando un volumen tiene un título propio, se escribe en cursiva a continuación de la indicación de volumen, seguida de dos puntos.

Ejemplo:

HERNÁNDEZ CARDONA, F.X. *Història militar de Catalunya: aproximació didàctica*. Vol. 2. *Temps de conquesta*. Barcelona: Rafael Dalmau, 2002. ISBN 84-232-0655-6

PARTES DE COLECCIÓN:

APELLIDO, Nombre. *Título*. Lugar de edición: Editorial, año, páginas. (Colección; nº.) Nº ISBN

Ejemplo:

ESCARDINO BENLLOCH, A.; BERNA PRATS, À. *Introducció a l'enginyeria dels reactors químics*. València: Universitat de València, 2003, p. 56-62. (Educació. Materials; 67) ISBN 84-370-569-1

ARTÍCULOS DE REVISTA:

APELLIDO, Nombre. "Título del artículo". *Título de la revista*. Lugar de edición: Nº vol. (año), nº del ejemplar, páginas (hay que indicar la primera y la última página del artículo, separadas con un guión). Nº de ISSN (opcional)

Ejemplo:

SCULLEN, M. E. "Les dictionnaires français: un lieu privilégié du sixième?". *Cahiers de lexicologie*. París: Vol. 83 (2003), núm. 2, p. 153-172. ISSN: 0007-9871

MENTOS EN LÍNEA:

Representación: APELLIDO, Nombre. *Título* [En línea]. Edición o versión. Lugar de publicación: editorial o distribuidora, año de publicación. -dirección web (extensión máxima de una línea de texto, para que no haya particiones- [Consulta:].

Ejemplo:

EUROPEAN COMMISSION. TRANSLATION SERVICE. *Eurodicautom* [En línia]. [S.l.]: European Commission, 2004. <http://europa.eu.int/eurodicautom/Controller> [Consulta: 22 setembre 2004].